

indse. Jeg tillod mig allerede i Februar 1884 at gjøre opmærksom paa den aabenbare Modsigelse, der her var imellem Forslaget og Grundlovens Bud; men ikke desto mindre gjentoges det uforandret i Efteraaret samme Aar. Min ærede Sidemand (Bojsen) pegede da atter paa Modsigelsen, men nu kommer den paa ny til os. Det maa altsaa være Regjeringens Mening, at Bestemmelsen kan forenes med Grundlovens Bud, formodentlig efter en af de Fortolkningsregler, som vi i de senere Aar ere blevne saa vant til, men om hvis Anvendelse paa dette Tilfælde det uægtelig vilde være interessant at faae en Forklaring. Hvor vidt der med Hensyn til de andre Kredse, den Frederiksberg'ske og dem i Aarhus Amt, findes lignende, jeg kan vel sige, Urimeligheder, som med Hensyn til Kjøbenhavn, tør jeg ikke have nogen Mening om. Ogsaa der har der vel til Dels fundet nyere Folketællinger Sted, men jeg kjender ikke Entelthederne saa nøie, at jeg kan sige, hvor stort et Folketal der kommer paa hver Kreds. En Anse derimod, som jeg fremsførte i 1884 mod Forslaget, nemlig at det særlig forurttede Odense Kreds, veed jeg er bleven endnu stærkere begrundet ved den Folketælling, som senere har funden Sted, idet Odense By, som i 1880 havde 20,804 Indbyggere, i 1885, efter hvad der har staaet oplyst i Bladene, havde 26,430 Indbyggere. Om der end mulig herved er regnet noget af de tidligere Landsfogne med til Byen, hvad jeg tror, saa vil det dog sikkert vise sig, at den hele Kreds, naar man nemlig lægger samtlige paagjældende Sogne sammen med selve Byen, paa det Nærmeste kommer op til eller endog over 32,000 Indbyggere og altsaa efter Forslagets oprindelige Tanke nødvendig maatte kræve en ny Kreds til. Men gaar man endnu videre, saaledes som Forslaget gjør, og træder, at der skal tages Hensyn til, om der ved Sammenlægningen af flere Nabo-kredse kan tilvæbibringes et Overskud af mindst 16,000 Indbyggere, kan man paa ingen Maade blive staaende ved de Kredse, som her ere optagne, nemlig dem i Kjøbenhavn, Kjøbenhavns og Aarhus Amter. Der vil da være flere Amter, som ligeledes kunne gjøre Fordring paa at faae en Kreds til, idet der, naar man deler Folketallet med Valgkredsens Antal, kommer et Overskud af over 16,000 Indbyggere, som jo er Grundlovens Forholdstal. Det er saaledes Tilfældet foruden med Odense Amt, som jeg nu nævne, tillige med Maribo, Hjørring, Aalborg og Randers Amter, og der er andre Amter, som komme nær op dertil, idet de i 1880 havde et saadant Overskud, at det formodentlig

ved en Folketælling nu vilde vise sig at være nær ved 16,000 eller derover. Det er saaledes Tilfældet med Holbæk Amt, hvis Folketal i 1880 var saa stort, at det, delt med det nuværende Tal af 5 Valgkredse, vilde faae et Overskud paa 13,340, med Viborg Amt, hvis Overskud vilde blive 13,369, Veile Amt, der vilde faae et Overskud paa 12,513, og andre Amter, hvor Overskudet vel ikke er saa stort, men dog meget betydeligt. Man vil saaledes se, at enten man følger Forslagets oprindelige Tanke at dele enhver Kreds, hvis Indbyggertal var over 32,000, eller dels senere at faae flere Nabo-kredse sammen for at tilvæbibringe et lignende Overskud, kan man ikke med Villighed blive staaende ved dette Forslag, men maa gaa videre til Omlægning af en Mængde Kredse i andre Amter, og det er jo en naturlig Følge af, at Folketallet siden 1866, da Forholdstallet blev sat til 16,000, er voget saa overordentlig. Medens man i 1866 kunde ved at forandre Forholdstallet til 16,000 beholde omtrent det hidtilværende Antal Folkethingskredse, nemlig 102, vilde man allerede i 1870, naar man regner Færøerne med, have faaet 113, og i 1880 være kommen til 124, og gaar man ud fra, at Befolkningen fremdeles er tiltagen ligesom tidligere, hvad der vistnok er sandsynligt, med 0,99 pCt. aarlig, altsaa omtrent 1 pCt., vilde Folketallet nu kræve paa det Nærmeste 132 Repræsentanter. Ville vi fremdeles tage det samme Hensyn til Stigningen, som man gjorde i 1849, da man omlagde Kredsene 4 Aar efter en Folketælling, medens vi nu ere 6—7 Aar efter den, maa vi endog gaa høiere op, da det ved den Folketælling, som er paatænkt i 1890, rimeligvis vil vise sig, at Antallet af Kredse maatte blive omtrent 138. Det er jo nemlig klart, at Forholdet, som det nu er, er i aabenbar Strid med Grundlovens Ord. I dens § 32 staar der, at „Antallet af Folkethingets Medlemmer skal omtrent være efter Forholdet af 1 Medlem til 16,000 Indvaanere“, men i 1880 var Forholdet 1 Medlem til 20,000, og nu er det utvivlsomt høiere. Det er en saa stor Uvigelse, at den ikke kan forsvares. Allerede i 1870, da man var naaet til Forholdet af 1 til 17,671, fandt den daværende Minister Jonnesbech, at det var uforvarsomt at bevare dette Forhold. Det bør da nu saa meget mere forandres, som det, der i § 32 er blevet lagt særlig Vægt paa, er Antallet af Folkethingets Medlemmer, medens der derimod ikke om Fordelingen mellem de enkelte Kredse findes nogen udtrykkelig Bestemmelse i Grundloven; den er henført til